Beslissing

Klachtnummer:	KC 25-030
Klachtdatum:	16 december 2025
Klager:	klager
Onderwerp:	Klacht over verplichte zorg in de vorm van het toedienen van depotmedicatie
Verweerder:	psychiater

Verloop van de behandeling van de klacht
De Regionale Klachtencommissie Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) Drenthe (de klachtencommissie) behandelt de klacht die klager op 16 december 2025 heeft ingediend. De klacht gaat over verplichte zorg in de vorm van het toedienen van depotmedicatie (Xeplion).

Verweerder heeft op 29 december 2025 een verweerschrift bij de klachtencommissie ingediend.

De klachtencommissie die de klacht behandelt bestaat uit de volgende personen:
- de heer mr. H. Dontje, voorzitter;
- mevrouw prof. D. Cath, psychiater en lid
- mevrouw A. Wolsink, zelfstandig lid.

Voor de verslaglegging was aanwezig mevrouw mr. C. Veen, waarnemend secretaris.

Op 30 december 2025 heeft de klachtencommissie een hoorzitting gehouden. Daarbij waren klager en zijn patiëntenvertrouwenspersoon (pvp) en verweerder aanwezig.

De voorzitter van de klachtencommissie heeft voor de zitting met toestemming van klager het behandeldossier ingezien. Hij heeft zijn bevindingen met de andere leden gedeeld.

Ontvankelijkheid en bevoegdheid
Klager was opgenomen bij de zorginstelling met een zorgmachtiging van de Rechtbank van 1 juli 2025. Deze zorgmachtiging loopt tot en met 1 juli 2026. Vanaf 26 november 2025 was klager ongeoorloofd afwezig. Het opnieuw onder dwang opnemen van klager werd disproportioneel geacht, omdat klager klinisch herstellende was en er geen acuut gevaar voor hemzelf en anderen was. Bij brief van 1 december 2025 heeft klager klinisch ontslag gekregen. Hij krijgt op dit moment ambulante hulpverlening.

De klacht richt zich tegen de beslissing van 11 november 2025 tot het verlenen van verplichte zorg op grond van artikel 8:9 van de Wvggz. De klachtencommissie kan de klacht over verplichte medicatie beoordelen op basis van artikel 10:3 van de Wvggz en het Klachtenreglement klachten Wvggz van de Regionale Klachtencommissie (Klachtenreglement).

Toelichting van klager
Klager en zijn pvp'er hebben op de zitting de volgende nadere toelichting gegeven.

Klager geeft aan dat hij op 26 november 2025 inderdaad naar huis is gegaan en dat hij op 10 december 2025 nog een depot heeft gehad. Hij geeft aan tegen de toediening van medicatie te zijn, zowel in orale vorm als depotmedicatie. Hij twijfelt over de stoffen die erin zitten en heeft last van bijwerkingen.

Klager vertelt dat hij bij alle medicatie die hij heeft gehad bijwerkingen ondervond en dat hij in het verleden ook medicatie kreeg om bijwerkingen tegen te gaan. Bij toediening van het depot Xeplion kreeg hij onder meer teveel eetlust als bijwerking, waardoor hij veel aankwam.

Klager merkt op dat hij vanaf het begin heeft aangegeven dat hij geen medicatie nodig heeft, maar dat medicatie verplicht was. Volgens hem heeft de medicatie nog nooit geholpen. Klager geeft aan dat hij niet goed met verweerder kan praten, ook niet over het al dan niet innemen van medicatie. Hij geeft verder aan begeleiding in algemene zin lastig te vinden, maar dat therapie goed had kunnen werken voor zijn mentale problemen. Hij vertelt dat hij een probleem heeft met dwang en de omstandigheid dat andere mensen hem dingen opleggen. Hij mist het om een normaal leven te kunnen leiden en volgens klager zijn er ook andere manieren dan het verplicht toedienen van medicatie die kunnen helpen. Als voorbeeld noemt hij nogmaals het volgen van therapie.

Medicatiegebruik was volgens klager geen voorwaarde om in huurwoning te kunnen blijven wonen. Volgens hem geldt alleen als voorwaarde dat het goed met hem blijft gaan. Klager ervaart hetgeen is aangegeven over medicijngebruik als voorwaarde voor het behouden van zijn huurwoning als dreigen. Het verkrijgen en behouden van een huurwoning valt niet onder zorg.

De pvp'er voegt namens klager toe dat er vanuit de woningbouw in overleg met het team dat klager begeleid is aangegeven dat het belangrijk is dat klager stabiel blijft. Klager vraagt zich af of er in dit geval sprake is van verplichte zorg die nodig is. Hij ondervond als gevolg van medicatie bijwerkingen, waaronder gewichts-toename, wat ook weer andere gezondheidsrisico's met zich meebrengt. Klager zou graag een keer willen proberen of het zonder medicatie ook goed met hem gaat. Hij is van mening dat hij wel zonder medicatie kan functioneren. Hetgeen in dossier staat, is opgeschreven door de zorgaanbieder. Klager vraagt de klachten-commissie om te beoordelen of het verplicht toedienen van medicatie terecht is.

Toelichting van verweerder
Verweerder licht op de zitting toe dat klager eerst orale medicatie (paliperidon) kreeg en dat klager daar goed op reageerde. Tijdens de klinische rehabilitatie (periode 2022-2024) kreeg klager depotmedicatie (Xeplion). Ook daar reageerde klager volgens verweerder goed op. In 2024 is klager met ontslag gegaan. Tijdens de laatste opname is klager ook behandeld met dezelfde medicatie en op 10 december 2025 heeft klager nog een depot Xeplion gehad. Andere medicatie is op dit moment niet aan de orde.

Verweerder legt uit dat een patiënt bij alle medicatie last kan krijgen van bijwerkingen. Bij een depot met Xeplion kan een patiënt bepaalde spierbijwerkingen krijgen. Er kan dan eventueel medicatie tegen die bijwerking worden gegeven. Tijdens de crisisopname kreeg klager een combinatie van medicatie. Hij kreeg toen ook olanzapine en dat medicijn veroorzaakte waarschijnlijk die bijwerking. Klager krijgt nu geen olanzapine meer. Bij een depot met Xeplion doen de bijwerkingen die klager beschrijft zich minder voor. Verweerder is bereid om samen met klager te monitoren wat voor concrete bijwerkingen hij ervaart.

Verweerder geeft aan dat klager ook in de thuissituatie medicatie moet blijven gebruiken en dat depotmedicatie met Xeplion nodig is. In het verleden is gebleken dat wanneer hij geen medicatie gebruikt, er uiteindelijk weer verplichte zorg met eventueel een opname dient plaats te vinden. In 2024 ging het enkele maanden goed, maar nadat klager zijn orale medicatie liet staan trok hij zich steeds meer terug met als gevolg dat er in het voorjaar van 2025 weer een opname nodig was. Klager is toen weer ingesteld op medicatie en met ontslag gegaan. Vervolgens is klager weer gestopt met de medicatie, waardoor op een gegeven moment een crisisopname nodig was. Verweerder benadrukt dat de terugvallen altijd verband hielden met het niet meer innemen van medicatie.

Klager had goed contact met de casemanager van het behandelteam. Ook is er geprobeerd om zoveel mogelijk rekening te houden met klagers culturele achtergrond en hetgeen hij heeft meegemaakt. In dat kader is advies gevraagd en het plan was om er een specialistisch team bij te betrekken. Dit is besproken met klager, maar klager heeft dit afgewezen.

Het behandelteam probeert zoveel mogelijk aan te sluiten bij voor klager belangrijke zaken, zoals wonen, inkomen etc. Volgens verweerder is sprake van een soort proef-wonen waarbij ook evaluatie plaatsvindt. Twee weken geleden heeft een evaluatie plaatsgevonden over of het proef-wonen al dan niet wordt verlengd. Verweerder was zelf niet bij dat gesprek aanwezig, de casemanager en maatschappelijk werker waren wel aanwezig en klager was ook voor dat gesprek uitgenodigd. De verhuurder wilde het proef-wonen wel verlengen, maar alleen onder de voorwaarde dat klager in contact blijft met de zorgaanbieder en zijn medicatie gebruikt.

Verweerder benadrukt dat depotmedicatie in de huidige woonsituatie van klager noodzakelijk is. Het niet gebruiken van medicatie is volgens hem alleen voorstelbaar in een beschermde woonomgeving, waar meer observatie kan plaatsvinden en er meer contact is met klager. Het niet gebruiken van medicatie in de huidige woonsituatie levert een risico op decompensatie op.

Beoordeling van de klacht
Op basis van het klachtdossier, de inzage in het behandeldossier en wat op de zitting is besproken, overweegt de klachtencommissie als volgt.

De klacht gaat over de beslissing van 11 november 2025 tot het verlenen van verplichte zorg in de vorm van het toedienen van medicatie. Verplichte zorg betreft zorg die ondanks verzet kan worden verleend op grond van een zorgmachtiging (artikel 3:1 Wvggz). In de zorgmachtiging van 1 juli 2025 is als verplichte zorgvorm onder meer het toedienen van medicatie opgenomen. Dit met het oog op het voorkomen van nadeel, bestaande uit lichamelijk letsel, psychische schade, materiële schade, financiële schade, verwaarlozing, teloorgang, veiligheid van klager omdat hij al dan niet onder invloed van een ander raakt en de veiligheid van persoenen en goederen.

Op het moment dat verplichte zorg moet worden ingezet, wordt een beslissing genomen op grond van artikel 8:9 van de Wvggz. Elke vorm van verplichte zorg moet worden aangezegd aan de patiënt op het moment dat hiertoe noodzaak bestaat (artikel 3:4 Wvggz). De beslissing tot het verlenen van verplichte zorg moet op schrift worden gesteld en zijn voorzien van een schriftelijke motivering. Verder kan de verplichte zorg alleen worden verleend als onderbouwd is dat het te verwachten nadeel zonder verplichte zorg voortkomt uit de psychische stoornis, verplichte zorg het uiterste redmiddel is en voldaan wordt aan beginselen van proportionaliteit, subsidiariteit en doelmatigheid (artikel 3:3 Wvggz).

De zorgmachtiging van 1 juli 2025 noemt als verplichte zorgvorm onder meer medicatie. Daarmee bestaat de mogelijkheid van verplichte zorg in de vorm van het toedienen van depotmedicatie en is de aanzegging van 11 november 2025 in overeenstemming met de zorgmachtiging.

De klachtencommissie kan de beslissing om aan klager verplichte medicatie in depotvorm (Xeplion) te geven goed volgen. Verweerder heeft voldoende onderbouwd waarom behandeling met het depot Xeplion in het geval van klager noodzakelijk is. Toediening van de medicatie is nodig om klagers toestandsbeeld stabiel te maken, houden en te behandelen. Anders leidt dat tot ernstig nadeel voor hemzelf en anderen, waaronder psychische schade, financiële schade, verwaarlozing, teloorgang, zijn veiligheid en de veiligheid van andere personen en goederen.

Met klager is gesproken over het innemen van medicatie, maar het is niet gelukt om tot overeenstemming te komen. Er zijn in dit geval dan ook geen mogelijkheden voor zorg op basis van vrijwilligheid. In het verleden heeft klager als gevolg van het niet (meer) gebruiken van medicatie een aantal keren een terugval gehad, waardoor een aantal keren (crisis)opname nodig was.

Verplichte zorg moet voldoen aan de eisen van subsidiariteit, proportionaliteit en doelmatigheid. Er is gekeken of er alternatieven zijn, maar die zijn er gelet op klagers huidige woonsituatie niet. Klager wil graag in zijn woning blijven wonen en in de huidige woonsituatie is het noodzakelijk gebleken dat hij medicatie (depot met Xeplion) gebruikt. Duidelijk is dat er in het geval van klager geen minder bezwarende alternatieven zijn, de verplichte medicatie ook in verhouding staat tot de doelen daarvan en redelijk te verwachten is dat verplichte toediening van Xeplion effectief is. Klager heeft in het verleden ook Xeplion toegediend gekregen

en daarop goed gereageerd. Verweerder is bereid om samen met klager te monitoren of en zo ja welke concrete bijwerkingen hij ervaart. Aan de beginselen van proportionaliteit, subsidiariteit en doelmatigheid wordt voldaan.

De beslissing voldoet ook aan de overige eisen die artikel 8:9 Wvggz daaraan stelt. De klachtencommissie verklaart de klacht over het verlenen van verplichte zorg in de vorm van het toedienen van depotmedicatie (Xeplion) daarom **ongegrond.**

Beslissing

De klachtencommissie verklaart de klacht over het verlenen van verplichte zorg in de vorm van het toedienen van medicatie in depotvorm (Xeplion) **ongegrond**.

De beslissing is genomen op 30 december 2025 door de heer mr. H. Dontje (voorzitter), mevrouw D. Cath en mevrouw A. Wolsink (leden), in aanwezigheid van de plaatsvervangend secretaris van de klachtencommissie, mevrouw mr. C. Veen. De beslissing is op 31 december 2025 telefonisch aan klager en verweerder meegedeeld. Ook is de pvp'er ingelicht over de beslissing van de klachtencommissie. Diezelfde dag is een verkorte beslissing verstuurd.

Klager, zijn vertegenwoordiger en de zorgaanbieder kunnen een verzoekschrift indienen bij de Rechtbank Noord-Nederland voor een beslissing over de **Wvggz-klacht**. Dit kan binnen zes weken na de dag waarop de beslissing is meegedeeld (artikel 10:7 Wvggz).

Namens de voorzitter van de klachtencommissie, de heer mr. H. Dontje,

……..
W. Krol
Secretaris klachtencommissie

Deze definitieve beslissing is op 8 januari 2026 verstuurd aan klager, pvp, verweerder, de directie, de geneesheer-directeur en de inspectie.